

e-justice

eFocus

Ministerstvo spravedlnosti potřebuje úspěch. Vcelku snadno toho lze dosáhnout kritickým postojem k soudnictví. Soudci jsou přirozeně zdrženliví v reakcích na různé novoty a veřejnost jejich kritice ráda naslouchá.

Ministerstvo tedy představilo progresivní systém přidělování případů soudcům generátorem náhodného výběru, a to se zdůvodněním, že tak bude zvýšena jeho transparentnost a omezeno riziko jeho zneužívání. Jednak tím dokazuje aktivitu, a zároveň tak nějak naznačuje, co že se to všechno u soudů děje a jak proti tomu hodlá bojovat. Jenomže oba argumenty jsou zavádějící a z větší části nepravdivé. Nehledě na to, že užití prezentovaného systému je v některých případech sotva použitelné.

Současný obecný dorovnávací systém, případně jiný s využitím automatického systému přidělování věcí, je obecně stejně transparentní, jako ten nyní navrhovaný. Ani dnes zásadně nikdo neví, komu bude konkrétní případ přidělen, leda by byl systém vědomě porušen. To přirozeně v konkrétním případě vyloučit nelze. Podle nového systému by míra náhodnosti byla sice obecně zvýšena, avšak je tu jiný problém. Kdo bude systém spravovat. A kdo jej bude kontrolovat. Jestliže to má být Ministerstvo spravedlnosti, pak se stejnou mírou obecnosti tvrdím, že jistota náhodnosti přidělení konkrétní kauzy je pouhá iluze a ve skutečnosti se riziko účelových přidělování obecně zvyšuje. V závislosti na tom, jak účelově dokáže se systémem pracovat jeho správce. Ani to totiž nelze vyloučit.

Na obdobná rizika jsem v minulosti opakovaně upozorňoval v souvislosti se zaváděním automatizovaných systémů soudních informací nebo elektronické komunikace prostřednictvím datových schránek. Jakmile jsem požadoval zavedení kontroly systému mimo jeho poskytovatele (přístup k logovým souborům, on-line kontrola uživateli), naše diskuse ustaly. Listovní tajemství je nyní (v části komunikace prostřednictvím datových schránek) pouhá iluze, stejně jako anonymita obsahu soudních spisů vepsaných do elektronické evidence. Samozřejmě, v závislosti na spolehlivosti lidí, kteří s tím pracují.

A to je celý (a skutečný) problém. Nevzpomínám si, že by po zavedení elektronického systému přidělování věcí soudnictví v dané oblasti selhalo častěji, než všelijaké politicky řízené subjekty při nakládání s jejich případy. Změna systému přidělování případů tedy rozhodně není nutná proto, aby zvýšila objektivitu práce justice. Zaváděna tedy může být jen z jiných důvodů. O tom je třeba hovořit a nepodporovat negativní vztah občanů k justici, která je ve skutečnosti zdaleka nejspolehlivější součástí státní moci. Jistě, spolehlivá pro občany. Je třeba si konečně uvědomit, že riziko manipulací v soudnictví je prakticky zásadně omezeno již povahou jeho práce, několikasupňovou kontrolou vnitřní i kontrolou veřejnosti každého kroku každého soudce. Především veřejnost by tedy měla zakročit a požadovat zavedení opravdových koncepčních novot, které by soudce vymanily z paralyzujícího vlivu politiků a umožnily soudcům konečně pracovat tak, jak je třeba. Vymýšlení všelijakých figlů představuje jen tu známou kouřovou clonu.

JUDr. Jan Vyklický,
soudce Nejvyššího správního soudu

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - duben 2016.

Nové číslo **EPRAVO.CZ Digital** si můžete stáhnout **ZDARMA** na **App Store**, **Google Play** a **Windows Store**, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nebezpečný návrh novely zákona aneb Cesta do pekel je dlážděna těmi nejlepšími úmysly. Actio popularis – dobrý sluha, ale špatný pán](#)
- [Třpyt a bída DPP](#)
- [Lesk a bída klouzavého mandátu](#)
- [GDPR pro samostatné advokáty](#)

- [GDPR kontra zásada veřejnosti](#)
- [Proboha, nepohrávejme si s myšlenkou na zrušení Senátu – aneb I každý populismus musí mít svou mez.](#)
- [Proč máme málo soudců-mužů? Není to diskriminace?](#)
- [Zpověď týraného dyslekticko-dysgrafického autisty](#)
- [Právo stále bují aneb Právní život](#)
- [Glejt pro podpantofelníka](#)
- [Léto versus generátor spisů aneb Právní život](#)